

Peňažný denník

pre farnosti

(podľa zákona o účtovníctve a postupov účtovania v jednoduchom účtovníctve pre organizácie nezriadené za účelom podnikania platného od 1.1.2019)

Účtovné knihy a postupy účtovania v sústave jednoduchého účtovníctva pre farnosti Katolíckej cirkvi na Slovensku (podľa platnej legislatívy k 1.1.2019)

Účtovníctvo farností Katolíckej cirkvi na Slovensku upravuje zákon č. 431/2002 Z. z. o účtovníctve v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o účtovníctve“) a najmä opatrenie Ministerstva financií Slovenskej republiky z 1. decembra 2010 č. MF/24975/2010-74, ktorým sa ustanovujú podrobnosti o postupoch účtovania a podrobnosti o usporiadaní, označovaní položiek účtovnej závierky, obsahovom vymedzení niektorých položiek a rozsahu údajov určených z účtovnej závierky na zverejnenie pre účtovné jednotky účtujúce v sústave jednoduchého účtovníctva, ktoré nie sú založené alebo zriadené na účel podnikania v znení neskorších predpisov (ďalej len „opatrenie“).

Kto vedie jednoduché účtovníctvo?

Zákon o účtovníctve taxatívne definuje, ktoré „cirkevné organizácie“ môžu účtovať v sústave jednoduchého účtovníctva. Podľa zákona o účtovníctve § 9 ods. 2 písm. d) sa jedná o **cirkev a náboženskú spoločnosť, ich orgány a cirkevné inštitúcie, ktoré majú právnu subjektivitu; ak nepodnikajú.**

Podnikaním sa rozumie sústavná činnosť vykonávaná samostatne podnikateľom vo vlastnom mene a na vlastnú zodpovednosť za účelom dosiahnutia zisku v zmysle zákona č. 513/1991 Zb. Obchodný zákonník. Podnikaním nie je prenájom nehnuteľného majetku, ani spravovanie lesa podľa zákona o lesoch, ak to nie je ale predmetom podnikania na základe vystaveného živnostenského listu.

V sústave podvojného účtovníctva môžu účtovať všetky cirkevné organizácie, farnosti ako účtovné jednotky, avšak v sústave jednoduchého účtovníctva iba tie, ktoré spĺňajú hore uvedené podmienky:

1. musia mať právnu subjektivitu,
2. nesmú podnikateľ.

Prechod z jednej účtovnej sústavy do druhej sa nemôže uskutočniť v priebehu roka. Môže sa uskutočniť vždy len k prvému dňu účtovného obdobia nasledujúceho po období, v ktorom boli zistené dôvody na zmenu účtovnej sústavy. Všetky účtovné jednotky môžu účtovať v sústave podvojného účtovníctva, ale naopak to neplatí. Tie organizácie, ktoré majú povinnosť použiť sústavu podvojného účtovníctva, nemôžu účtovať v sústave jednoduchého účtovníctva.

Účtovné knihy

Farnosť je povinná viesť podľa zákona o účtovníctve a pre potreby cirkvi účtovné knihy. Účtovná kniha nie je len peňažný denník, ako sa veľakrát v praxi používa, ale aj ostatné účtovné knihy, v ktorých sa účtuje o jednotlivých druhoch majetku a záväzkov. Táto účtovná evidencia je potrebná k preukazovaniu a vykazovaniu predmetu účtovníctva v účtovnej závierke podľa zákona o účtovníctve, ale aj pre interné potreby v rámci cirkvi. Ide o tieto účtovné knihy:

- **Peňažný denník**, ktorý obsahuje údaje o
 - stave peňažných prostriedkov v hotovosti a na účtoch v bankách
 - príjmoch v účtovnom období a v členení potrebnom na zistenie základu dane z príjmov a pre potreby cirkvi,
 - výdavkoch v účtovnom období a v členení potrebnom na zistenie základu dane z príjmov a pre potreby cirkvi,
 - priebežných položkách zachytávajúcich pohyby peňažných prostriedkov medzi bankami a medzi pokladňou a bankou, ktoré nie sú ešte príjmom alebo výdavkom zachytenom v podrobnom členení,
- **Knihá pohľadávok**, ktorá obsahuje najmä údaje o
 - dlžníkoch (z vystavených faktúr voči odberateľom, napr. z nájomného, predaja majetku a pod.),
 - pohľadávkach v peňažnom vyjadrení (podľa zmlúv, ak nie je vystavená faktúra a pod.),
 - poskytnutých preddavkoch (zálohové platby – zaplatená záloha dodávateľovi, ale nedodaný tovar, resp. nedodaná služba),